

vjeka, da se veže s najvišim interesima karaktera i da na mjesto pustoga nastojanja oko dobiti postavi č a s t r a d a. Tome se zahtjevu ne može oteti ni gospodarski rad, a mimogred buđi spomenuto, da to vrijedi i za zvanične poslove, u kojima je ne rijetko naći ono, što se zove z v a n i č n i m m a t e r i j a l i z m o m. To biva svuda ondje, gdje zvanje postaje samo vrelo prihoda, gdje čovjek živi samo od zvanja, a ne ujedno i z a zvanje. Svuda pak gdje je rad nadahnut duhom čovječnosti, tamo čovjek ne živi samo od drugih, nego i za druge, jer ne stoji samo u službi svojega »ja« nego i u službi čovječnosti. S tim je u svezi i drugo ograničenje egoistične težnje s obzirom na p r a v a c r a d a. Kaže se, da čovjek sve radi iz svojega interesa. Ima li to značiti, da čovjek ne može raditi nešto, na čem nije interesiran, onda je to ispravno; ali to još ne znači, da se sve mora podrediti ograničenom i n t e r e s u p o j e d i n č e v u. Mi ne odobravamo, ako tko sav svijet steže na ograničeni krug svojega pogleda, već obrnuto tražimo, da pogled svoj proširi po mogućnosti preko cijeloga svijeta; jednako ne možemo odobriti, da se svi interesi stežu na potrebe svojega »ja«, nego tražimo, da se potrebe toga »ja« p r o š i r e do općeno ljudskih interesa. Gdje se to zbude, tamo svaki rad, pa bio ne znam kako sitan i jednostran, postaje r a d o m s a v j e s t i, budući da se rješava samoživske izolacije i prelazi u zadružnu odgovornost. I zadovoljenje gospodarskih interesa stavlja se onda u odnos k općenim interesima čovjeka i društva, i dobiva posvećenje svoje po kulturnim ciljevima, prema kojima gleda, ako je zadahnut duhom čovječnosti. Želja, da bi sav gospodarski rad bio ta-